

Ulusal Açık Bilim Konferansı 2022

"İklim Adaleti için Açıklık"

Üniversitelerde Araştırma Verilerinin Yönetimi: Bir Uygulama Örneği Olarak İYTE

Begüm YAVUZ

Öğr. Görevlisi - Veri Yöneticisi
İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü

begumyavuz@iyte.edu.tr

Bu çalışma Creative Commons Atıf 4.0 Uluslararası ([CC BY 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/)) lisansı ile lisanslanmıştır.

Sunum Planı

- Araştırma Verilerinin Yönetimi Nedir?
- Neden Önemlidir?
- Veri Yönetiminde Kütüphanelerin Rolü
- İYTE Araştırma Veri Yönetimi Çalışmaları

Araştırma Verilerinin Yönetimi

Araştırma verilerinin yönetimi,
bir araştırma sırasında
oluşturulan verilerin
organizasyonu, depolanması ve
korunması anlamına gelir

Araştırma sürecinin bir parçasıdır.

Araştırma sorularına verilen cevapları
destekler ve formuna bakılmaksızın
araştırma sonuçlarını doğrulamak için
kullanılır.

Araştırma Verilerini Yönetmek Neden Önemli?

Veri kaybını önler

Araştırma sonuçlarının doğrulanabilmesine olanak tanır

Şeffaflığı artırır

Başka araştırmalar yapılabilmesine olanak tanır.

1990'ların bilimsel araştırma verilerinin çoğu kayboldu!

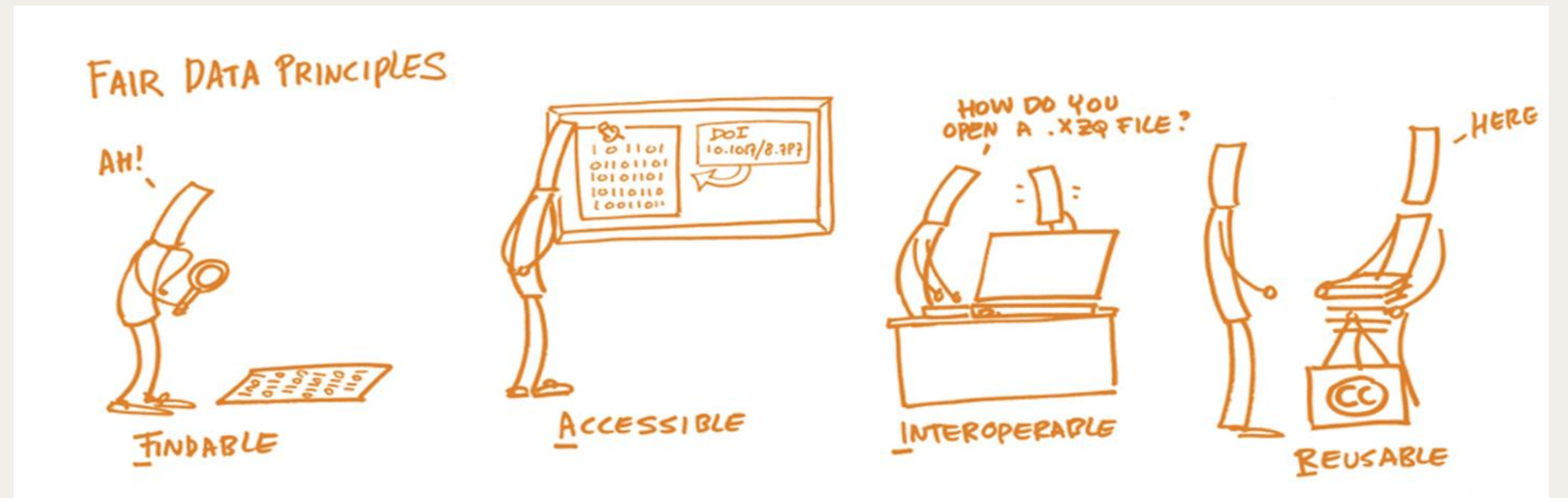
Psikoloji çalışmalarının yarısından fazlası tekrarlanabilirlik testinde başarısız.

Araştırma sonuçları ne kadar güvenilir?

Aynı verileri tekrar tekrar toplamak için ne kadar zaman ve kaynak harcanıyor?

AMAÇ

Herkes verilerimi bulabilir, erişebilir
ve anlayabilir mi?

Araştırma Verilerinin Yönetimi

VERİ YÖNETİMİNİN PLANLANMASI

- Veri yaşam döngüsü

Verinin ve Veri Kaynaklarının Tanımlanması

- Verinin türü ve formatı
- Veri toplama amacı
- Tahmini büyüklüğü
- Veri toplama methodu

Veri Organizasyonu

- Veri kalitesi
- Veri dokümantasyonu
- Üstveri

Depolama ve Saklama

- Kısa ve uzun dönemli depolama
- Yedeklemeler
- Veri saklama

Veri Paylaşımı

- Veri etiği
- Yasal Uyum
- Paylaşım Koşulları

Erişim Koşulları

- Yeniden kullanılabilir veriler
- Veri Erişim Modeli
- Lisanslama

Veri Yönetim Planı ve Veri Yönetim Planı Araçları

The screenshot shows the Argos website interface. The main content area displays a message about adding a data set to a DMP, with a "Veri Seti Ekle" button. The right-hand navigation panel shows statistics: 1 VYP'lar, 1 Veri Setleri, 0 Hibeler, and 1 Bağlantılı Kurumlar. The bottom of the page features a search bar and a "Göre Sırala" dropdown menu set to "Değiştirilmiş".

Ücretsiz!

Türkçe dil seçeneği!

Veri yaşam döngüsündeki her bir adımda veri yönetiminin nasıl yapılacağını açıklayan resmi doküman.

İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü
Yüksek Öğretim Kurulu Tarafından
**Türkiye'nin En Başarılı 4. Araştırma
Üniversitesi Seçildi!**

İYTE olarak araştırma
verilerinin yönetimini
çok önemsiyoruz!

Hedefimiz...
**Bilim ve teknolojide öncü, eğitimde
özgün bir dünya üniversitesi olmak!**

Yükseköğretimin Oscar'ı "THE Awards Asia 2022'de
İYTE, "**Yılın Uluslararasılaşma Stratejisi Ödülü'nü
kazandı!**

2019 WOS Verilerine göre Devlet Üniversiteleri
arasında, Öğretim Üyesi Başına düşen yayın sayısı
sıralamasında **Türkiye Birincisi!**

Avrupanın ve Dünya'nın en büyük açık bilim
altyapısı olan OpenAIRE'in kurucu üyesiyiz.

66

Üniversitelerde Araştırma Verilerinin Yönetimi ve Kütüphanelerin Rolü

- *Üst Yönetim ve Paydaşlarla Koordinasyon*
- *Politika Dokümanlarının Hazırlanması*
- *Rehber ve Bilgi Dokümanları*
- *Veri Yönetim Planlarının Hazırlanmasında Destek*
- *Araştırmacı Eğitimleri*
- *Kurumsal Arşiv Hizmeti*

İYTE Kütüphanesi Açık Erişim, Açık Bilim ve Veri Yönetimi Çalışmaları

Ankos Açık Erişim ve Kurumsal Arşivler Çalışma Grubu (2009)

Avrupa Açık Erişim ve Açık Bilim Altyapı projesi OpenAIRE ortaklığı (2011)

İlk zorunlu Açık Erişim Politikası (2013)

İlk zorunlu Açık Bilim Politikası (2019)

Açık Bilim Çalışmalarının Yürütülmesi (YÖK ve TÜBİTAK)

OpenAIRE Yönetim Kurulu Üyeliği (2021-)

OpenAIRE Araştırma Verilerinin Yönetimi Çalışma Grubu Üyeliği

Nisan, 2021

Türkiye'nin ilk Araştırma Verilerinin Yönetimi Yönergesi İYTE Senatosu tarafından onaylandı.

İYTE Araştırma Verilerinin Yönetimi Anket Çalışması

Ekim, 2022

Veri Yönetiminin Önemi Bir Veri Yöneticisinin işe alınması

OpenAIRE Araştırma Verilerinin Yönetimi Çalışma Grubu Üyeliği

Eğitim ve Etkinlikler

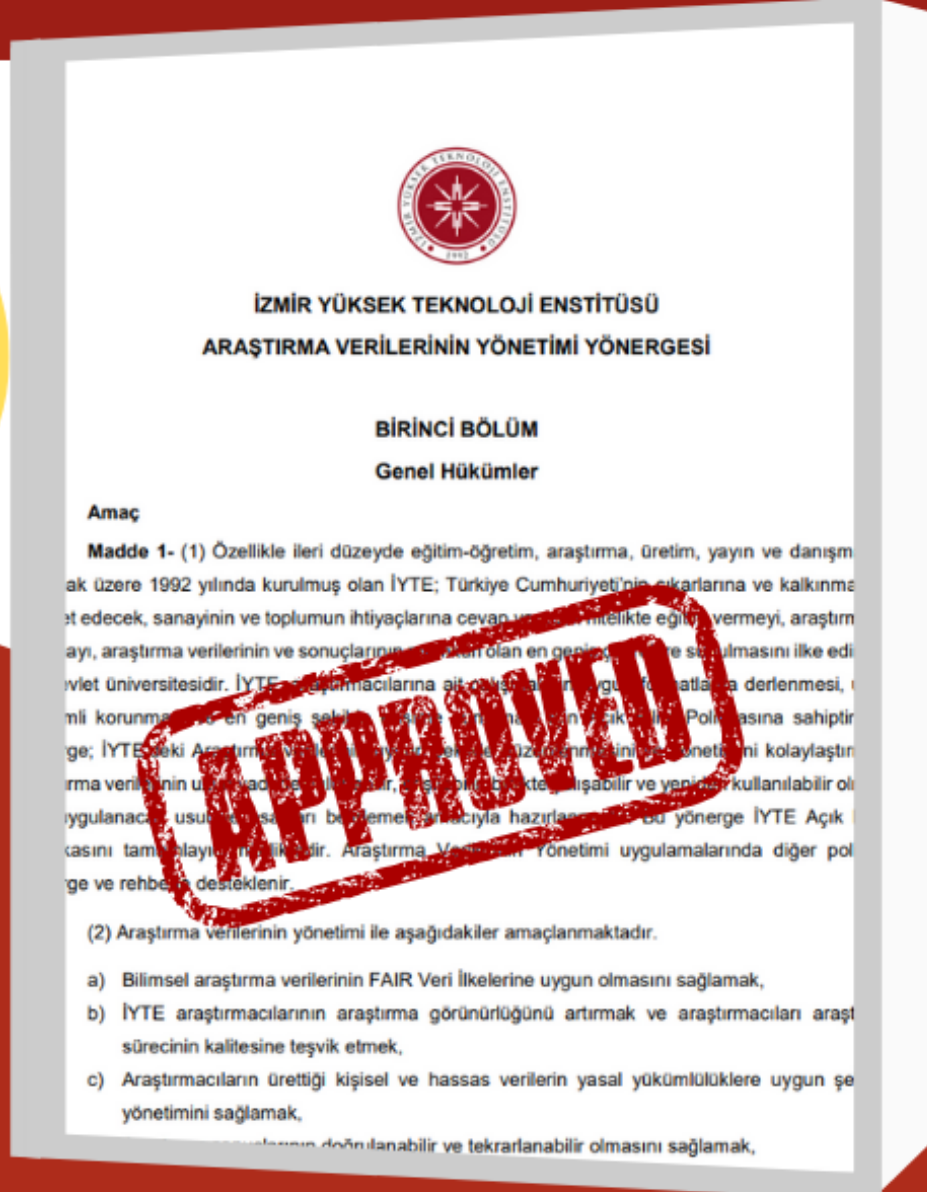
Türkiye'de İLK!

İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü
Araştırma Verilerinin Yönetimi
Yönergesi **İYTE Senatosu** tarafından
onaylanarak yürürlüğe girmiştir.

Türkiye'de
İLK!

Uluslararası
standartlarda!

İYTE Kütüphanesi

66

İYTE Açık Bilim Politikasını tamamlar niteliktedir.

Araştırma verilerinin uzun vadede bulunabilir, erişilebilir, birlikte çalışabilir ve yeniden kullanılabilir (FAIR) olması için uygulanacak usul ve esasları belirlemek amacıyla hazırlanmıştır.

İYTE 'deki araştırma verilerinin yönetimi sürecinde rol ve sorumluluklar ile uygulama esaslarını kapsamaktadır.

Araştırma Verilerinin Yönetimi Anket Formu

Bilgilendirilmiş Onam Formu

Araştırma verilerinin yönetimi (AVY); bir araştırma projesi sırasında oluşturulan verilerin organizasyonu, depolanması ve korunması için gerçekleştirilen süreç ve işlemlerdir. AVY, araştırma sürecinin bir parçasıdır ve araştırma sürecini olabildiğince verimli hale getirmeyi amaçlamaktadır.

Bu çalışma İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı tarafından yürütülmektedir. Çalışmanın amacı İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü'ndeki araştırmacıların; araştırma verilerinin yönetimi konusundaki bilgi ve farkındalık düzeylerini ölçmek; araştırma verilerinin yönetimi konusundaki tutum ve davranışlarını tespit ederek ihtiyaca yönelik öneriler geliştirmektir.

Bu çalışmaya katılmayı kabul eden katılımcıların bu anketi doldurmanız beklenmektedir. Anketin cevapları anonim olarak değerlendirileceği öngörülmektedir. Anket formunu doldurmak için lütfen aşağıdaki linkten bir soru bulunmamaktadır.

Çalışma ile ilgili daha detaylı bilgi için lütfen iletişim bilgilerimizi kullanarak bize ulaşabilirsiniz.

Değerli katılımınız ve ayırdığınız zaman için teşekkür ederiz. Saygılarımızla,

Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı

İletişim:

Begüm YAVUZ

Öğr. Gör.- Veri Yöneticisi

Bilimsel İletişim Birimi

Anket
ÖN SONUÇLARI

“

İYTE'deki araştırmacıların araştırma verilerinin yönetimi konusundaki bilgi ve farkındalık düzeyleri ile tutum ve davranışlarının tespit edilmesi.

Özet:

İYTE'deki Araştırmacıların büyük çoğunluğu;

- Veri arşivleri ve veri paylaşım lisansları konusunda bilgi sahibi değil.
- Yazılı bir veri yönetim planı hazırlamıyor.
- Verilerin uzun dönem erişilebilir olması için doğru depolama/ saklama yöntemleri kullanmıyor.
- FAIR Veri Prensiplerini bilmiyor.

**Eğitime ihtiyaçları var!
Eğitim konusunda istekliler.**

**İhtiyaca Yönelik Eğitim
Planımız
Hazır!**

Fon sağlayıcı gereksinimleri

Kamu tarafından fonlanan araştırmalar kapsamında üretilen verilerin kamu malı olduğu kabul ediliyor!

Çoğu AB projesinde ve TÜBİTAK ARDEB 1001 projelerinde VYP sunmak zorunlu!

Eğitim ve Etkinlikler

UAVS2021 AÇIK VERİ acikveri.org

Ulusal Araştırma Verileri Sempozyumu
25-26 Mayıs 2021

https://acikveri.org/uavs_2021_sunumlar

Türkiye Editörler Çalıştayı

1. ÇALIŞTAY 2. ÇALIŞTAY 3. ÇALIŞTAY 4. ÇALIŞTAY (ARA)

DOKUZUNCU OTURUM
ARAŞTIRMA VERİSİ, VERİ YÖNETİMİ ve YAYINCILIK

Tarih Saat	27 Aralık 2021 Pazartesi 09:15 - 10:30
Oturum Başkanı	Gültekin GÜRDAL İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü Kütüphane ve Dokümantasyon Dalı
Konuşmacılar	Araştırma Veri ve Veri Yönetimi Gültekin GÜRDAL İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü Kütüphane ve Dokümantasyon Dalı Üniversitelerde Veri Yönetimi: İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü Örneği Begüm YAVUZ İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü Veri Yöneticisi Aperta Türkiye Açık Arşivi Ebru SOYUYÜCE TÜBİTAK ULAKBİM Baş Uzman

AÇIK VERİ

Ana Sayfa UAVS2021 İletişim

Açık Veri Yönetimi ve Paylaşımı Çalıştayı

Hacettepe Üniversitesi Biyoinformatik Anabilim Dalı 18 Kasım 2021 günü Açık Veri Yönetimi ve Paylaşımı Çalıştayı düzenliyor. Tam gün sürecek olan çalıştay ile ilgili detaylı bilgiye Biyoinformatik Anabilim Dalı web sitesinden ulaşabilirsiniz. Çalıştay Programı 10:00 10:30...

[Daha fazlasını oku...](#)

Eğitim ve Etkinlikler

58. Kütüphane Haftası
"Kütüphanelerde Yeni Roller"

Gönül KAFALI CAN
"Bilimsel İletişim Birimi"

Begüm YAVUZ
Araştırma Verilerinin
Yönetimi

Ayşen BİNEN
Araştırma Bilgi Yönetimi
ve Yeni Nesil Akademik
Arşivler

Moderatör
Gültekin GÜRDAL

30 Mart 2022 | 10:30-11:30
ONLINE- MS TEAMS

İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü Kütüphanesi
Açık Erişim Haftası 2021 Webinar

"Araştırma verisini paylaşmak ve açmak: Nasıl?"

Gültekin Gürdal
Moderatör
İYTE

Doç. Dr. Gökhan Karakulah
İzmir Biyotıp ve Genom
Merkezi

Dr. Özlem Özkan
Max Delbrück Center

Dr. Ali Seyhun Saral
Bolonya Üniversitesi

26 Ekim 2021 | 13:30-15:00
<https://ae2021.acikerisim.org/>

Açık Erişim Haftası
25-31 Ekim 2021

Prof. Dr. Yaşar Tonta
Hacettepe Üniversitesi

M. Mirat Satoğlu
TÜBİTAK-ULAKBİM

**"Bilgiye Açık Erişimde
Yapısal Eşitliği İnşa
Etmek"**

Dr. Yasemin Türkyılmaz-van der
Velden Delft Teknik Üniversitesi

Orçun Madran
Hacettepe Üniversitesi

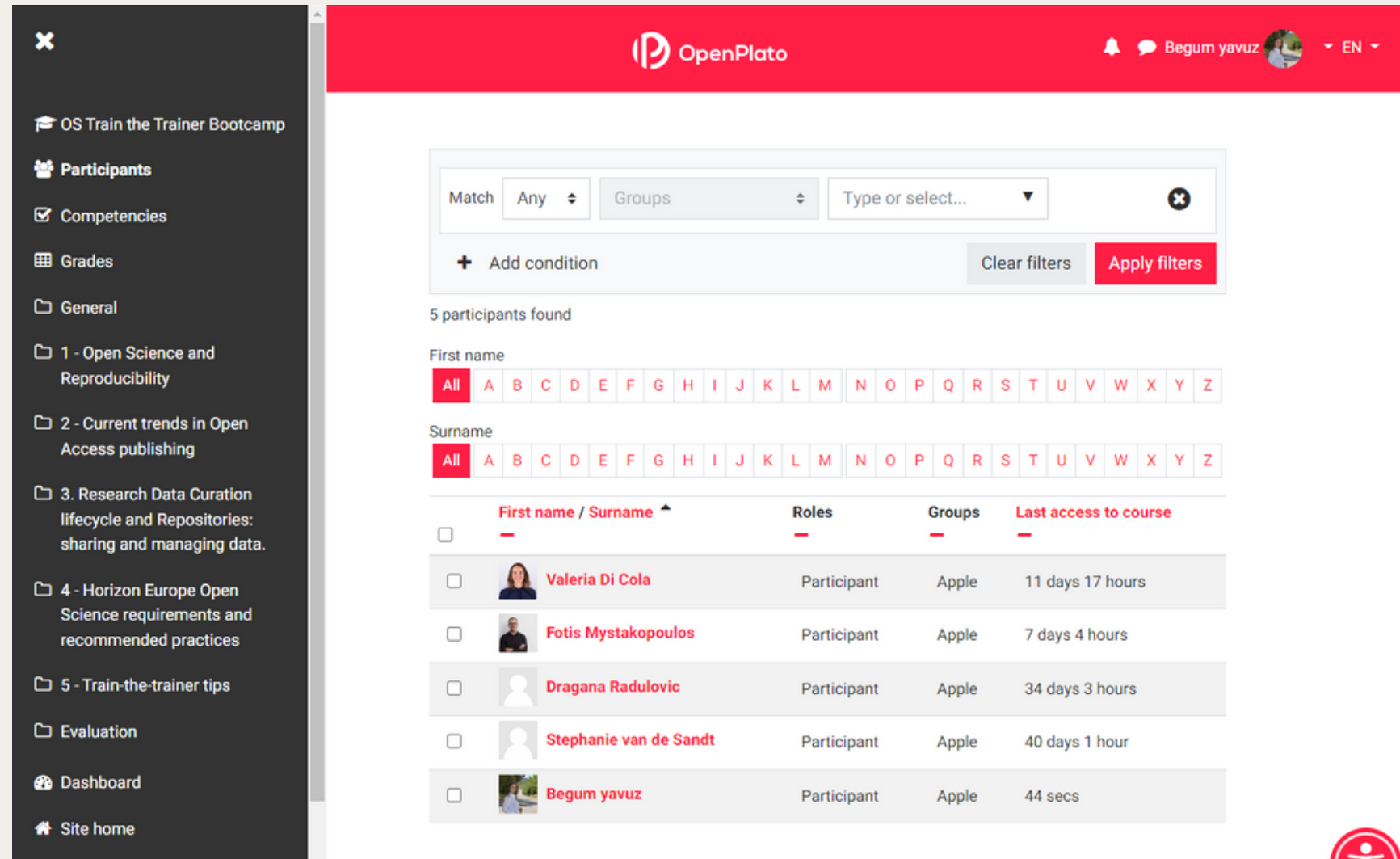
Webinar
25 Ekim 2021, 10:30-12:00
<https://ae2021.acikerisim.org/>

İYTE Kütüphane YouTube Kanalı

<https://www.youtube.com/c/IYTEKutuphane1>

Eğitim ve Etkinlikler

27 ülkeden seçilen toplam 36 katılımcı ile gerçekleştirilen 5 günlük **İLK** eğitim kampı!

OpenPlato dashboard showing a list of participants for the 'OS Train the Trainer Bootcamp'. The dashboard includes a sidebar with navigation options and a main content area with search filters and a table of participants.

Search filters: Match Any, Groups, Type or select... (x)

+ Add condition Clear filters Apply filters

5 participants found

First name: All A B C D E F G H I J K L M N O P Q R S T U V W X Y Z

Surname: All A B C D E F G H I J K L M N O P Q R S T U V W X Y Z

☐	First name / Surname	Roles	Groups	Last access to course
☐	Valeria Di Cola	Participant	Apple	11 days 17 hours
☐	Fotis Mystakopoulos	Participant	Apple	7 days 4 hours
☐	Dragana Radulovic	Participant	Apple	34 days 3 hours
☐	Stephanie van de Sandt	Participant	Apple	40 days 1 hour
☐	Begum yavuz	Participant	Apple	44 secs

Araştırmacılarımıza veri
yönetim planlarının
hazırlanmasında birebir
destek

Rehber ve bilgi
dokümanları

Library / LibGuides / Veri Yönetimi / Veri Yönetimi Kılavuzu

Veri Yönetimi: Veri Yönetimi Kılavuzu

Bu rehber, Veri Yönetimi ve Veri Yönetimi Planlamasına (DMP) girişte bilgi vermesi amacıyla hazırlanmıştır.

[Açık Veri](#) [Veri Yönetimi Nedir?](#) [Verileri Niçin Yönetmelisiniz?](#) [Veri Yönetimi Kılavuzu](#) [FAIR İlkeleri](#)

[Türkiye Araştırma Verisi ve Açık Veri Görev Gücü Hakkında](#) [TÜBİTAK - Araştırma Verileri Yönetimi Eğitim Po](#)

Veri Türleri

Araştırma projeleri sayısız veri türü oluşturur ve toplar. Bir veri yönetimi planını formüle etmek için, veriler miktarına göre.

Verilerin kaynağı nedir?
Veriler birçok farklı kaynaktan gelse de, bunlar dört ana kategoriye ayrılabilir. Verilerinizin geldiği kategorilere göre:

Gözlemsel

- Gerçek zamanlı olarak, tipik olarak laboratuvar dışında yakalanır
- Genellikle en önemli yeri dolduramaz ve bu nedenle korunması gerekir
- Örnekler: Sensör okumaları, telemetri, anket sonuçları, görüntüler

Deneysel

- Tipik olarak laboratuvar veya kontrollü koşullar altında üretilir
- Genellikle tekrarlanabilir, ancak pahalı veya zaman alıcı olabilir
- Örnekler: gen dizileri, kromatogramlar, manyetik alan okumaları

Simülasyon

- Test modellerinden üretilen makine
- Model ve girdiler korunursa çoğaltılabilir.
- Örnekler: iklim modelleri, ekonomik modeller

Türetilmiş / Derlenmiş

- Mevcut veri kümelerinden üretilir

Araştırma Bilgi Sistemi

Kurumsal Akademik Arşiv

Veri Arşivi

GCRIS Ana Sayfa Koleksiyonlar Araştırma Çıktıları Araştırmacılar Birimler Projeler Raporlar Ödüller Ekipmanlar Yardım

Oturum aç

Türkçe English

İYTE GCRIS Veritabanı

İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü Araştırma Ekosisteminin bir parçası olan İYTE GCRIS Veritabanı, İYTE'deki tüm araştırma çıktılarının ötesinde; ödüller, projeler, laboratuvar ekipmanları gibi araştırma bileşenlerini de aramaya ve keşfetmeye olanak sağlayan, bu bileşenleri araştırmacılarla ilişkilendirerek farklı metriklerle ileri düzey raporlama sunabilen ve kurumsal stratejik kararlar destek veren bir araştırma ve performans değerlendirme bilgi sistemidir. Bunun yanında araştırma faaliyetleriyle ilgili her türlü akademik çıktıyı bir araya getiren, düzenleyen ve uzun dönemli koruma sağlayarak tüm bilim dünyası ile paylaşımına izin veren uluslararası standartlarda bir açık kurumsal akademik arşivdir.

Ara

Yayınlar 8580 Birimler 27 Araştırmacılar 261 Projeler 984

Araştırma Çıktı Sayısı

Araştırma Çıktı Sayısı

Atıf Sayısı

Atıf Sayısı

Dergi Dağılımı

Dergi Dağılımı

Koleksiyonlar

00. Veri Setleri / Datasets [3]

Veri Makaleleri / Data Papers [3]

Veri Setleri / Datasets [3]

01. Patentler / Patents [5]

Patent Koleksiyonu / Patent Collection [15]

02. Fen Fakültesi / Faculty of Science [195]

Chemistry / Kimya [310]
Collection of Chemistry / Kimya Bölümü koleksiyonu

Mathematics / Matematik [632]
Collection of Mathematics / Matematik Bölümü koleksiyonu

Molecular Biology and Genetics / Moleküler Biyoloji ve Genetik [334]
Collection of Molecular Biology and Genetics / Moleküler Biyoloji ve Genetik Bölümü koleksiyonu

Photonics / Fotonik [69]
Collection of Photonics / Fotonik Bölümü koleksiyonu

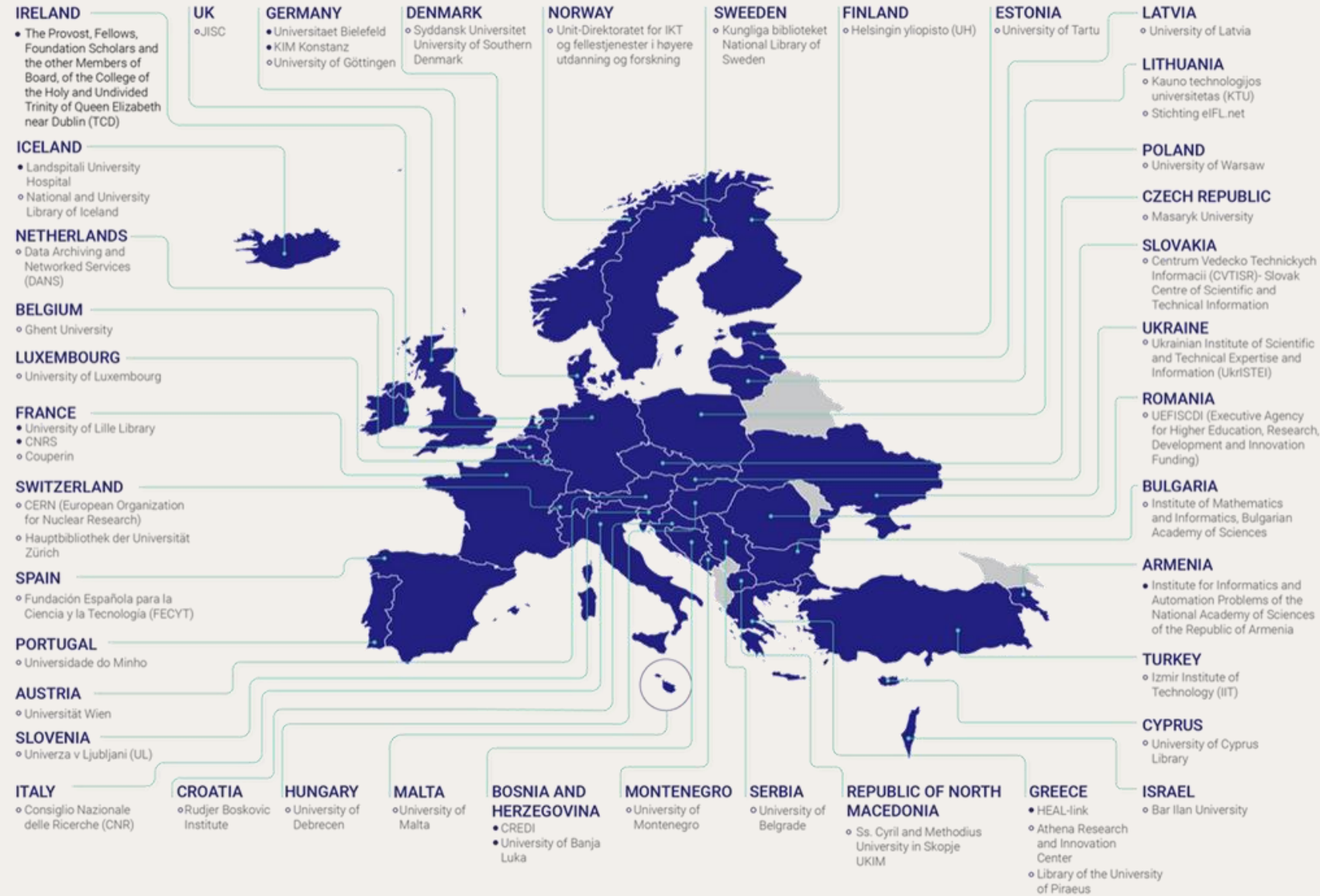
Physics / Fizik [456]
Collection of Physics / Fizik Bölümü koleksiyonu

Bu öğe atıf yapmak veya köprü kurmak için bu tanımlayıcıyı kullanınız: <https://hdl.handle.net/11147/10765>

Beşlik:	Small RNA data set that includes tRNA-derived fragments from Jurkat cells treated with camptothecin
Yazarlar:	Coşacak, Mehmet İlyas Erdoğan, İpek Nalbant, Ayten Akgül, Burçay Izmir Institute of Technology Izmir Institute of Technology Izmir Institute of Technology Izmir Institute of Technology
Anahtar kelimeler:	RNA data set Jurkat cells tRNA-derived fragments (tRF) Camptothecin
Yayın Tarihi:	Nis-2018
Yayıncı:	Elsevier
Özet:	In this article, we report a small RNA data set obtained from human T cell acute leukemia Jurkat cells, which were treated with the universal apoptotic agent camptothecin. Based on the Annexin-V labeling pattern, we sorted two Jurkat subpopulations in treated cells: one that is sensitive to the drug and the other being relatively more resistant. We report new original data that include the frequency of tRNA-derived fragments (tRF) in drug-sensitive and resistant cells. We also present partially analyzed data to show the origin of reads on tRNAs as well as the borders of the fragments. We believe that this data can benefit the science community working in the field of tRF and/or apoptosis.
Açıklama:	Yayına ait veri setlerine https://www.ncbi.nlm.nih.gov/geo/query/acc.cgi?acc=GSE35442 linki aracılığıyla ulaşabilirsiniz.
URI:	https://hdl.handle.net/11147/10765
Koleksiyonlarda Görünür:	Veri Setleri / Datasets

OpenAIRE Üyeliği

- ASSOCIATE MEMBERS
- REGULAR MEMBERS

Uluslararası Veri Yönetimi Çalışmalarında Aktif Roller

Avrupa Birliği Projeleri

OpenAIRE Yönetim Kurulu Üyeliği

OpenAIRE Araştırma Verilerinin Yönetimi Çalışma Grubu Üyeliği

AMKE Standing Committees

Management and Administration	+
Legal, Policy and Ethics	+
Outreach, Communications and Engagement	+
Training and Support	+
Services and Technologies	+
Open Science Strategies	+

<https://www.openaire.eu/amke-members>

COAR Confederation of Open Access Repositories

COAR Repository Assessment Working Group

Gelecek

Hedeflerimiz...

İYTE'deki araştırma verilerinin FAIR veri ilkelerine uygun olarak yönetilmesini sağlamak

Açık Bilim Bulutu ile İYTE'yi entegre etmek

İYTE'deki araştırma verilerinin FAIR veri ilkelerine uygun olarak yönetilmesini sağlamak

İyi veri yönetimi uygulamaları ile kurumumuza, ülkemize ve bilime fayda sağlamak..

Ulusal Açık Bilim Konferansı 2022

"İklim Adaleti için Açıklık"

Teşekkürler

Begüm YAVUZ

Öğr. Görevlisi - Veri Yöneticisi
İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü

begumyavuz@iyte.edu.tr

